

KÖZSZEK ÉS VIDÉKE

LETÉSI ÁR egyegyed évre:
Helyben házhoz szállítva 1-60 Pengő
Vidékre postán 2- Pengő
Külföldre egy évre 3 dollár

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felolós szerkesztő:
Vitéz Szabadvány Ferenc
Vásártér 13. Telefonszám 4.

Kiadótulajdonos:
Rónai Frigyes
Várkör 39. sz. Telefonszám 23.

Hirdetések millimétersoronként 6 fillér.
Hirdetések díja előra fizetendő
Nyitár sor 40 fillér
Szövegközötti reklámhír sor 20 fillér.

A belügyminiszterium fegyelmi bizottságának döntése a községi fegyelmi ügyekben.

Előzményei közismertek. Vasvármegye közigazgatási bizottságának fegyelmi választmánya a múlt év decemberében Jambrits Lajos polgármestert és vitéz dr. Nagy Miklós tanácsnokot szolgálatától való felmentésre ítélte. Az ítélettel foglalkozott a város képviselőtestülete is és mindkét ítélet ellen felelőbírást jelentett be. Jambrits Lajos ügyében súlyosbíttatás ért, Nagy Miklós ügyében enyhítésért felelőbírást. Természetesen felelőbírást a fegyelmi ítélettel sújtott városi főtisztviselő is. A belügyminiszterium fegyelmi hírosága pénteken foglalkozott másodikban ez ügyrel és ezúttal ítéletet is hozott. A fegyelmi bíróság a fegyelmi választmány ítéletének megváltoztatásával a fegyelmi bünteléseket enyhítette. Jambrits Lajost 500 pengő pénzbüntetésre, vitéz dr. Nagy Miklós pedig dorgálásra ítélte. A bíróság ítéletének indoklását írásban közli az érdekeltekkel.

A magunk részéről az ítélethez semmi pro. sem kontra nem tesszünk semmit hozzá, csak egyet szeretnénk leszögezni, a városban itt van a végső ideje annak, hogy végre elüljenek a közelet szenvedélyes harcok. A közérdeket és a város ügyeit szenvedélyes és állandó harc nélkül is előbbre lehet vinni. Az építő munkához nyugalom, béke és már amennyire ez városunkban megvalósítható és lehetséges egyetértés szükséges.

A községi városi árvaház a Kelcz—Adelffy-árvaház elődje.

Írta: Barcza Leander dr.

A községi városi levéltárban megőrzött egyik mákszem apró leütkkel írt, nehéz betűvetésű német írat érdekessé vált a város multja büszkeségének, a híres, az ország egyik legrégebbi árvaházának keletkezésére.

1741-ből ismerjük azt a királyi íratot, amely a város nemes elhatározását jóváhagyja, hogy a birtokátíráskor fizetett illetékekből egy részt (az úgy nevezett „mercipotas“-i) árvaház létesítésére fordíthassa. Ez meg is történt. 1742. márc. 6-án, majd 18-án (az az évi városi jegyzőkönyvi scriptumra 550. és 580. pontja szerint) a városi tanács intézkedik, hogy a Sziget külvárosban Unger Mihályné Katalin házáat 550 ill. 500 frt.-en vegye meg az árvák atyja Lada György volt városbíró erre a célra tett hagyatékából. Ez a ház a szigeti városi kórház mellett volt, a városi kórház nevét pedig a mostani Meskó-utcai polgári menedékház viselte (az árvaház helye: in dem Sighet an dem Spital anliegend Behausung). Ehhez a tényhez csatlakozik a fentebb említett írat, amelyet minden hozzáadás nélkül fordításban közlünk:

Rövidebb menet időt kérünk a Köszeg—szombathelyi vonatoknál.

Kaptuk a következő sorokat, amelyeknek érdemi tartalmát illetékes helyen is szóvá tettük.

Legyen szabad egy dologra nagybecsű figyelmet felhívnom.

Közel multban Pannónhalmán voltam. A vonat oly lassan szokott Győrtől Pannónhalmáig menni, hogy soha sem szerettem oda utazni. A 21. kilométeres utat kerek egy óra alatt tette meg a vonat. Mindig arra gondoltam, na ez ugyan olyan lassan döcög, mint a Köszeg—Szombathelyi vonalunk.

Azonban most kellemes meglepetés ért mert a vonat 50 perc alatt tette meg a 21 km-es utat 6 szori megállás nélkül!

A vonat sebességét műszerrel mérve megállapítottam, hogy az helyenként 57 km-es óránkénti sebességgel haladt.

Meg kell említenem, hogy a Győr—Pannónhalmá—Zirc—Juras-i vonal egyik legnehézebb hegyi vasutunk. TELA 5-22% emelkedésekkel és 30-300 méter sugarú kanyarokkal másodrendű helyi érdekű vasut. A mozdonyok ugyan azok, mint a Köszeg—Szombathelyi vasúton járnak 370, 370 és 22. sorozatúak.

Természetesen kérdést intéztem a Pannónhalmi állomás főnökéhez; mi történt, hogy ilyen gyorsan járnak vonatjaitk. Azelőtt bizony csak döcögtek azok a vonatok is. Közölte, hogy van egy agilis megyebizottsági tag Szűcs Gábor nagyecsfalusi plébános, aki maga is sokat szokott utazni. A kör-

nyekbeliek felkérésére indítványt terjesztett elő a megye gyűlésen, hogy foglaljon állást a vármegye abban a tekintetben, hogy a Győr—Pannónhalmá—Zirc—Jutas-i helyi érdekű vonalon a vonatok sebességét növeljék. A megyegyűlés készséggel magáévá tette az indítványt. Felírták a kereskedelmi-miniszterhez, a MAV igazgatóságának és a MAV szombathelyi üzletvezetőséghez. Rövid idő múlva a vonatok sebességét a 35/40 km-es sebességről hivatalosan felemelték 50/50 km-re.

Ismételtem kell, hogy a Győr—Jutas-i vonal hegyi vasut tele emelkedésekkel és éles kanyarokkal II. oszt. helyi érdekű vasut!

Ezzel szemben itt van a mi Köszeg—szombathelyi vonalunk. Sikajdnom nyilegyenes. A vonatok még is lassan mennek.

Minderről eltekintve meg kell állapítani, hogy Köszegről sokan járnak be munkára, hivatalba és iskolába tisztviselők, munkások és diákok. Ezek elmennek hazulról reggel 1/7 órakor és délután 1/3, vagy este 1/8 órakor térhetnek vissza. Napjában csak reggel ehetnek meletet, vagy este midőn kifáradtan hazaérnek. Az esti vonatnak meg van az a hátránya is, hogy gyakran 1 óras késéssel ér be Köszegre.

Minden utazó, tisztviselő, diákok és munkások és a város érdekeit szolgálja az a körülmény, ha a vonatok gyorsabban járnának. Ha pl. a Szombathely—Köszeg-i utat 25 perc alatt lefutná.

Nem lehet azt moadani: „ja ké-

elvégezésig az árvaházban lehet hagyni, egyébként mesterség tanulására kell adni őket, amire kedvük és rátermettségük van.

Ellátás tekintetében: délelben két étel, este egy, elegendő kenyérrel; a szükséges ruházat is meg legyen. A lakóhely fűtéséhez szükséges fát, valamint a tüzhelyi azámára a főzéshez, általában a város fogja adni.

A gyermekek, akik már benne lesznek az időben, állandóan járjanak iskolába. Telen hétköznapokon fél 7 órakor, vasár- és ünnepnapokon 7 ó, nyáron hétköznapokon 6 ó, vasár- és ünnepnapokon fél 7 órakor keljenek fel, la pedig télen fél 8 óra, nyáron fél 9 órakor fekdjenek.

Imádkozzanak mindennap három rózsafüzért és ugyanannyi litániát együttesen és hangosan. Először reggel korán, amikor fölkeltek, megmosakodtak, megfésülködtek és a reggeli imát elmondták, erre azonnal következék a rózsafüzér és Iurettói litánia az intézet jötevéért. Ezt az imát talán az iskola után is el lehet mondani. A második rózsafüzért Jézus édes, szent neve litániájával Köszeg város és községe javára és virágzására és megsegítésére mondják; ezt akkor mondják, mikor egy negyedóra elmúlt az ebéd után. A harmadik rózsafüzér

rem ez helyi érdekű vasut azon nem tudnak 50/55 km-es sebességgel menni a vonatok. Igen is tudnak! Ott a Győr—Pannónhalmá—Jutas-i vonal, százszor veszedelmesebb és hegyi vicinális vasut és még is megy hivatalosan is 50-50 km. óránkénti gyorsasággal, a vonatjuk olyan mozdonyokkal mint amelyekkel a községi vonatot is viszik.

Minden érdek azt kívánja, hogy gyorsabb legyen a forgalom.

Lehet, hogy akad valaki marad, aki azt állítja, ugyan miért menjen gyorsabban a vonat? Ráérünk! Na utazzanak! stb.

A munkások, tisztviselők és diákok gyomra azonban nem ér rá! Ez az igazság.

Hangverseny.

IV. Hangversenyt tartotta az Evang. Ifjúsági Egyesület húsvét ünnepén. A méreteiben és teljesítményével a szalonzenekari keretű szinta tulóni látszó ifju gárda, kitűnő karmesterével egyetemben hatalmas fejlődésről tett tanubizonyosságot. Ezúttal műsoron még kizárólag előadási darabok szerepeltek, de ha hasonló tempóban fejlődnek tovább, lassan a szimfonikus térre is át merészkedhetnek. Összjátékuk, színezésük, és szólamvezetésük minden számmal kifogástalan volt, ami a szorgalmas tanuláson kívül nagy fegyelmezettségre is jele. Ima mennyi tehetség, jóakarát, szorgalom és öntudat jut kifejezésre, ha fiainkat nemes szórakozásra és művészi teljesítményekre szoktatjuk, a elvonjuk őket

a mindenszentek litániájával a tisztított, tiszton szenvedő lelküket egy félóra mulva vacsora után. Lefekvés előtt egy rövid esti ima legyen. Ezeket mind felváltva egy-egy már folyékonyan olvasni tudó gyermek imádkozza elő. Vasár- és ünnepnapokon a rendes istentiszteleten, délelőttin éppugy, mint a délutánin, részt kell venniük előjárójuk vagy előjárónőjük vezetése alatt és a keresztény tanításon; mindnyájan havonként — vagy minden negyedévben a gyónáshoz és áldozáshoz járuljanak, akik koruk miatt már alkalmassak ezekre.

Azért, hogy a gyermekek ezeket megtartsák, egy idősebb, istenfélő asszonyt fognak kapni nevelőanyaként, hogy főzzön nekik, ápolja őket és minden ügyükben szorgos gondjukat viselje; ennek, ha a gyermekek száma növekedni fog, egy megbízható segítő leányt adjanak melléje.

Mint hogy már most megint ehhez a dicsőretek, Istennek igen tetsző tervhaz egy házat a hozzátartozó helyiséggel és udvarral, a jövőbeli, tervezett árválétszámnak megfelelő épületet megvettek (a jó Isten köldjön valódi jötevéket, akik az ő tetszése szerint az épülethez hathatós (?) eszközöket szívesen szolgáltatják), így az előjáróság, a szeretet művet szívén viselő felsőbbtség az ügyet jónak találta, két

